

تعاون (۱)

تعاون

تعاون به زبان ساده یعنی همکاری و یاری رساندن به یکدیگر. همه ما انسان‌های در مقابل خداوند متعال، نسبت به خود، دیگران و محیطی که در آن زندگی می‌کنیم، مسئولیم. از آنجایی که انسان هم موجودی اجتماعی و هم مسئول آفریده شده است، هیچ‌کس نمی‌تواند اعمال و رفتار و زندگی خود را از اجتماع جدا کند و بگوید من می‌خواهم زندگی آسوده‌ای داشته باشم، نسبت به آن‌چه در جامعه می‌گذرد و اتفاقاتی که برای دیگران می‌افتد، بی‌تفاوت بمانم و زندگی خود را از دیگران جدا کنم.

یکی از کارهایی که قرآن کریم به آن امر فرموده، تعاون است.

خداوند در آیه (۲) سوره مائده می‌فرماید: «در کارهای نیک و پرهیزکاری، یکدیگر را یاری کنید، در گناه و ستمکاری همکاری نکنید.» خداوند از ما خواسته است که در کارهای نیک به یکدیگر کمک کنیم، اما در کارهای ناپسند گناه و ستمکاری، همکاری نکنیم.

همکاری نکردن در گناه: یعنی این‌که اگر کسی کار ناپسند یا گناهی انجام می‌دهد، او را تشویق نکنیم یا طوری رفتار نکنیم که انگار با او موافق هستیم.

جلوه‌ها و شکل‌های مختلف تعاون عبارتند از:

- ۱) اظهار دوستی و محبت، همدلی و خوشحال کردن یکدیگر
- ۲) هدیه دادن، کوشش کردن برای ایجاد صلح و آشتی میان مؤمنان
- ۳) عیادت از بیمار، قرض دادن، رفع مشکلات مردم و یاری رساندن برای رفع گرفتاری‌ها و نیازهای مالی فقرا
- ۴) امر به معروف و نهی از منکر

امیر مؤمنان علی (ع): «از پیامبر اکرم (ص) شنیدم که فرمود کسی که یک مشکل از مؤمنی رفع کند، مانند کسی است که تمام عمرش را به عبادت سپری کرده است.»

تعاون ممکن است در سطح‌های گوناگون صورت بگیرد که برخی از آن‌ها عبارتند از:

⑥ تعاون در خانه

همکاری و همدلی در خانواده باعث صمیمیت و محبت بیشتر بین اعضای خانواده می‌شود. با تقسیم وظایف و مسئولیت‌ها، هر عضوی از خانواده احساس می‌کند که مفید است و همه کارهای خانه بر دوش یک نفر قرار نمی‌گیرد. پیامبر اکرم (ص) و امامان بزرگوار (ع) در کارهای زیر با خانواده خود همکاری می‌کردند:

(۱) دوشیدن شیر چارپایان

(۲) آسیاب کردن گندم و جو

(۳) نظافت خانه

شایسته است علاوه بر اعضای خانواده، قوم و خویش‌ها نیز در کارهای نیک، احساس همدلی و همکاری داشته باشند، در زمان‌های لازم به یاری یکدیگر بشتابند و نسبت به گرفتاری‌ها و مشکلات هم بی‌تفاوت نباشند.

⑥ تعاون در مدرسه

همکاری در نظافت کلاس و مدرسه، کمک به همکلاسی‌هایی که در درس ضعیف هستند، همکاری در مراسم صبحگاهی و از این قبیل، جلوه‌هایی از تعاون در مدرسه است.

⑥ تعاون در محله

امام صادق (ع) فرموده‌اند: «با همسایه‌ات فوش رفتاری کن تا مسلمان راستین باشی.»

همدلی و همکاری در بین افرادی که در یک محله زندگی می‌کنند، علاوه بر ایجاد صمیمیت و همبستگی، موجب می‌شود که کارها بهتر پیش برود. در دین اسلام به محبت و توجه به همسایه سفارش بسیار شده است.

جلوه‌های تعاون در محله عبارتند از:

(۱) عیادت از همسایه بیمار، کمک و خوشامدگویی به همسایه جدید

(۲) همکاری در نظافت و پاکیزگی محله

(۳) مراقبت از اموال عمومی و همکاری در جشن‌ها یا مراسم مختلف

تزیین محله

پاسخ صحیح را با گذاشتن علامت (X) مشخص کنید.

۱ این جمله از کیست؟ «با همسایهات خوش رفتاری کن تا مسلمان راستین باشی.»

- الف) امام علی (ع) ب) حضرت محمد (ص)
 ج) امام صادق (ع) د) امام حسین (ع)

۲ همکاری و یاری رساندن به یکدیگر را چه می‌گویند؟

- الف) همدردی ب) تعاون ج) همیاری د) از خودگذشتگی

۳ در نتیجه کدام یک از عوامل زیر، صمیمیت و محبت در بین اعضای خانواده بیش‌تر می‌شود؟

- الف) دوستی و تعاون ب) عدم احساس مسئولیت، تکبر
 ج) عدم از خودگذشتگی و حسادت د) تکبر و حسادت

۴ «مراقبت از اموال عمومی» مربوط به کدام یک از جلوه‌های تعاون است؟

- الف) تعاون در محله ب) تعاون در خویشاوندان
 ج) تعاون در مدرسه د) تعاون در خانواده

جملات صحیح را با علامت (✓) و جملات غلط را با علامت (X) مشخص کنید.

- ۱- انسان‌ها در زندگی با مسائل و مشکلات گوناگونی روبه‌رو هستند و همه به همکاری و همیاری یکدیگر نیاز دارند.
 ۲- با تقسیم وظایف و مسئولیت‌ها، هر عضوی از خانواده احساس می‌کند که مفید است و همه کارها بر دوش یک نفر قرار نمی‌گیرد.
 ۳- خداوند از ما خواسته است که در همه کارها به یکدیگر کمک کنیم، اما در کارهای ناپسند کم‌تر همکاری داشته باشیم.
 ۴- پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «کسی که یک مشکل از مؤمنی رفع کند، مانند کسی است که تمام عمرش را به عبادت سپری کرده است.»

در جاهای خالی کلمه‌های مناسب بنویسید.

- ۱ یکی از کارهایی که قرآن کریم به آن امر فرموده، ----- است.
 ۲ انسان هم موجودی ----- و هم مسئول آفریده شده است.
 ۳ همکاری نکردن در ----- ؛ یعنی این که اگر کسی کار ناپسند انجام می‌دهد، ما او را تشویق نکنیم.
 ۴ همدلی و همکاری در بین افراد یک محله، علاوه بر صمیمیت و -----، موجب می‌شود که کارها بهتر پیش برود.
 ۵ در دین مبین اسلام به محبت و توجه به ----- سفارش بسیار شده است.

رابطه بین گزینه‌ها را پیدا کرده و با خطی به یکدیگر متصل کنید.

تعاون در مدرسه

تعاون در خانه

تعاون در محله

تعاون در خویشاوندان

کمک و خوش‌مدلویی به همسایه جدید

هدیه دادن به پدر یا مادر

همکاری در مراسم صبحگاهی

پاسخ کامل دهید.

۱ در قرآن کریم، خداوند انسان‌ها را به چه کارهایی تشویق و از چه کارهایی منع کرده است؟

۲ به نظر شما، آیا درست است که در خانواده تمام کارها بر دوش یک نفر قرار گیرد؟ چرا؟

۳ همکاری نکردن در گناه یعنی چه؟ شرح دهید.

۴ پیامبر اکرم (ص) و امامان بزرگوار، در چه مواردی با اعضای خانواده خود همکاری می‌کردند؟ نام ببرید.

۵ خداوند در قرآن کریم، درباره تعاون و همکاری چه می‌فرماید؟ (سوره مائده / آیه ۲)

۶ آیا ما انسان‌ها می‌توانیم اعمال و رفتار و زندگی خود را از اجتماع جدا کنیم؟ چرا؟

۷ شما به عنوان عضوی از یک محله، چه پیشنهادهایی برای بهتر انجام گرفتن کارهای محله ارائه می‌دهید؟ (۲ مورد)

۸ جلوه‌هایی از تعاون در مدرسه را بنویسید. (سه مورد)

۹ جدول زیر را کامل کنید.

انواع تعاون	مثال
خانه	۱.
	۲.
مدرسه	۱.
	۲.
محله	۱.
	۲.

ادامه دهید.

۱ شایسته است علاوه بر اعضای خانواده، قوم و خویش‌ها نیز

۲ تقسیم وظایف و مسئولیت‌ها،

۳ به نظر شما چگونه مساجد می‌توانند به همبستگی و همکاری افراد محله

کمک کنند.

دانش‌آموز کوشا، پرسش‌های زیر را بخوان و پاسخ را در جدول قرار بده.

۱- اما صارق (ع) فرموده‌اند با همسایه‌تان این‌گونه رفتار کنید.

۲- از پلوه‌ها و شکل‌های تعاون است.

۳- نوع روابط ما با اعضای خانواده، همسایه‌ها و غیره است.

۴- ما انسان‌ها در برابر او مسئول هستیم.

۵- تعاون ممکن است در سطح آن باشد.

			ت					۱
ن								۲
	ع							۳
			ا					۴
			و					۵

رمز جدول

با حروف در هم ریخته داخل جدول، رمز جدول را به دست بیاورید و آن را در یک

سطر توضیح دهید.